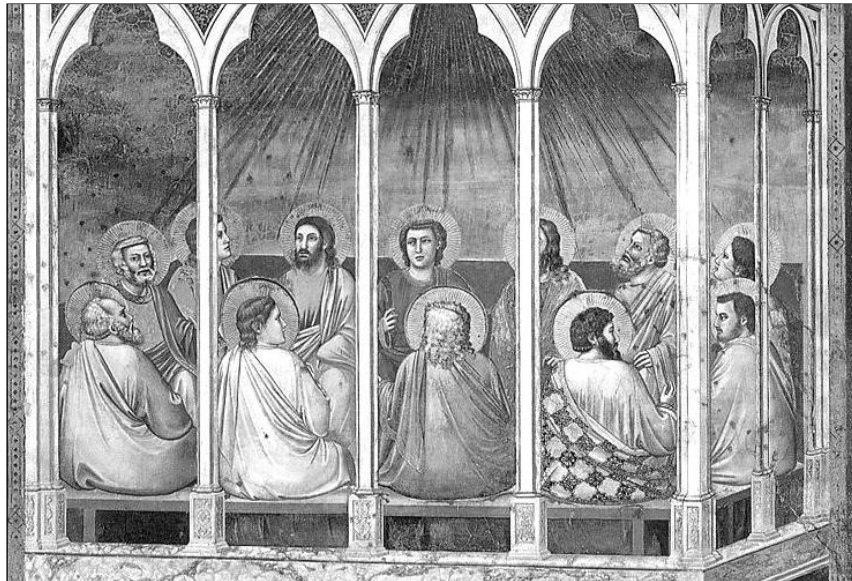




Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2009. MÁJUS XX. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

A Szentlélek munkája - Ez 47,1-5



„És mikor a pünkösd napja eljött, mindnyájan egy akarattal együtt valának. És lőn nagy hirtelenséggel az egből mintegy sebesen zúgó szélnek zendülése, és eltelt az egész házat, ahol ülnek vala.” ApCsel 2,1-2
Giotto di Bondone: Pünkösd

Ezékiel prófécija szemléletesen tárja elénk a Szentlélek munkáját. Mert miről is szól ez az ószövetségi prófécia? Arról, hogy ha újra felépül a jeruzsálemi templom, akkor az oltár mellől egy forrás fakad, amely kifolyik a templom ajtaja alatt, és ahogy távolodik a templomtól, egyre szélesebb és mélyebb folyóvá duzzad. Ez a folyó beleömlik a Holt tengerbe, és ott, ahol semmi élet nem volt, életet teremt.

Mi ez a víz? Miért sorolja olyan részletesen a Szentírás, hogy először csak bokáig ért, aztán térdig, azután derékig érő folyó, ötszáz méterrel később pedig, ahol szintén megmérték, már nem lehet megállni benne, hanem csak úszni lehet, olyan nagy lett. A próféták sokszor Isten ígését hasonlítják az élő vízhez. Jézus pedig Szentlélekről mondja, hogy a Lélek is hasonló az ilyen bőven áradó vízhez, aki nemcsak azt tisztítja meg, akibe beleárad, hanem rajta keresztül mások számára is áldás lesz. A hívő ember azt tapasztalja, hogy Isten egyre gazdagabban adja az Ő Lelkét. Előbb csak bokáig ér, aztán térdig,

aztán derékig, aztán már csak úszni lehet benne. Mit jelent ez?

Először csak bokáig ért. Az ókori ember többnyire mezitláb járt, éppen ezért a lába mindig piszkos volt. Így tehát, ha bementek egy házba, a lábat leöblítették, megmosták. Mit jelent tehát az, hogy a víz, ami Isten Szentlelkének a munkáját jelképezi, először csak bokáig ért? Azt, hogy aki Isten Szentlelkét kapta, az mindenekelőtt arra lesz figyelmes, ami az életében piszok, szenny, bűn. Isten Szentlelke tudja ráirányítani a figyelmünket a ránk legjellemzőbb vétkekre és rossz szokásokra, csak Ő tud belülről meggyőzni arról, hogy az valóban tisztátalanság, és arról is, hogy ettől meg lehet tisztulni.

Ez történt az első pünkösdkor Péter prédikációja nyomán is. Péter beszélt Jézus kereszthaláláról, feltámadásáról, és mi lett ennek a következménye? Azt olvassuk, hogy akik hallgatták, azok közül sokan szívükben megkeseredtek. Szentlélek rádöbentette őket arra, hogy mit tettek ők, amikor keresztre juttatták az ártatlan Jézust, és Jézus mire volt képes érettük. Egyszerre fájni kezdett mindaz, amit Isten és egymás ellen addig elkövettek és nem akartak tovább úgy élni.

SIPÓS MIKLÓS esperes
FOLYTATÁSA A 2. OLDALON

Isten Szentlelkének megtartó közösségében

AZ APOSTOLI hagyományokat vallási tisztelettel övező, Reformáció előtti egyházak Páli Emlékévet hirdettek az Apostol születésének – feltételezett – kétezredik évfordulójára. Nekünk, reformátusoknak sem idegen, hogy ezen a millenáris évfordulón fokozott mértékben odafigyeljünk Pál apostol evangéliumi üzenetére.

PÜNKÖSD KÖZELEDTÉN – a Cselekedetek Könyvének tudósítása szerint – az Apostolt most éppen útban találjuk Jeruzsálem felé (20,16), ahová „a Lélektől kényszerítette” igyekezik (20,22). Útközben fontosnak tartja, hogy – életében utoljára – még találkozzék az efézusi vénekkel, és hagykozzék nekik (20,17).

„SZOLGÁLVÁN AZ Úrnak teljes alázártossággal, sok könnyhullatás és kísértés közepette”, akármennyire is el van foglalva saját vészjósló sorsának alakulásával (20,19) – hiteles szavával, mint mindig, most is túlmutat önmagán: küldőjéről, a Szent Lélek Istenről tesz bizonyosságot, és az Ő „nyájáról”, melynek mi is tagjai vagyunk. „Viseljetek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szent Lélek titeket vigyázókká tett, az Isten Anyaszentegyházának legeltetésére” – erre buzdítja az efézusi lelkipásztorokat (20,28).

A KRISZTUS URUNK „tulajdon vérén szerzett” (20,28) királyhágómelléki nyáj és erdélyi Anyaszentegyház „drága áron megvásárolt” Tagjaiként igazi pünkösd-i örömként éljük meg, hogy a mi Urunk, Istenünk „vigyázókat” állított védelmünkre, „legeltetésünk” végett. Szívükből hálákat adunk Néki azért, hogy „nem hagyott minket árvákkul”, hanem – mennybemenetele után – elküldötte hozzánk a Vigasztalót, aki megtanít minket mindenre, és emlékeztet bennünket mindarra, amit Ő mondott nekünk (Jn 14,15-26).

ELÁRVULT TANÍTVÁNYAIT és népét Jézus soha sem hagyja magára. Nagy kortárs költőnk, Pilinszky János Krisztus kereszthalálát „Isten napfogyatkozásának” nevezi. De az, aki „harmadnapon feltámadott”, még testben való eltávózása után sem, soha nem hagy magunkra, hanem elküldi Szent Lelkét, hogy gondunkat viselje és megigazítson.

„VEGYÉTEK A Szent Lélek ajándékát” – hangzik Isten Igéjében (Csel 2,38). És Pünkösd szent ünnepén, Lelkével betelve, tapasztaljátok és valljátok meg, hogy: „Vélünk az Isteni!” „Ha pedig Isten velünk, kicsoda ellenünk?” – válaszoljuk ünnepi örömmel, hitvalló elődeinkkel és vallástévőinkkel egyetemben (Rm 8,31).

TÓKÉS LÁSZLÓ püspök

„Azután, mikor asztalnál ülnek vala megjelenik magának a tizenegynek és szemükre hányá az ő hitetlenségüket és keményszívűségüket, hogy azoknak, akik őt feltámadva látták vala, nem hívének, és monda nékik: Elmenvén a széles világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtesnek. Aki hiszen és megkeresztelkedik, idvezül, aki pedig nem hiszen, elkárhozik.” (Mk 16,14-16)

Márk nem részletezi, hogy a feltámadt Jézus hányadára, hol jelenik meg régi tanítványainak, de azt hangsúlyozza, hogy a tizenegy asztaltársaságánál jelent meg az élő Úr, nem véletlenül, hanem céltudatosan.

Mi volt az élő Jézus célja tanítványaival? Egyrészt Jézus újra meg akarja győzni őket arról, hogy ő él, másrészt el akarja venni szívükből a hitetlenséget, keményszívűséget, harmadszor pedig újra megbízatást ad nekik.

A Jézushoz legközelebb állók újra beleestek a hitetlenség, a keményszívűség csapdájába. Újra megtorpantak, meghátráltak, újra visszahúzódtak tanítványi küldetésük betöltésétől. Jézus újra belelátott lelki világukba, újra látja gyengeségüket, bátoratlanságukat. Jézus pedig nem hagyja őket „vakációzni”, nem hagyja, hogy saját belátásuk szerint tanítványi mivoltukat múltjukba zárják, háttérbe szorítsák, lezárják véglegesen szolgálatukat.

A SZENTLÉLEK MUNKÁJA

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Ezért hangzik a kérdés: most akkor mit cselekedjünk? Tehetünk-e valamit azért, hogy az életünk másként folytatódjon? Péter azt mondja: tehettek. Bánjátok meg bűneiteket és kapjátok a Szentlélek ajándékát.

Minden ember életének Isten szerinti megváltozása ezzel kezdődik. Ha maradunk az eredeti képnél, akkor most már jól fogjuk érteni: piszkos a lábam, szennyes az ajkam, a fantáziámról nem is beszélve, az indulataimról nem is szólva, de nem akarok tovább így élni. És ez mindig a Szentlélek munkája. Ha csak bokáig is ér a víz, az már a Léleknek munkája, és nagy dolgok következnek.

Mi a következő? Kicsit lejjebb megmérték, és ott már térdig ért. Az ókori emberek közül sokan térden állva imádkoztak. Az ember ezzel is kifejezi az Isten előtti alázatát. Mit jelent tehát ez a második kép? Azt, hogy ha valaki már látja az életében levő szennyet, azt megvallotta és bocsánatot kapott rá, akkor elhárult az akadály ami közte és Isten között volt. Most már lehet beszélgetni egymással, az ilyen ember megtanul beszélni Istenhez, megtanul imádkozni. Pál apostol a rómabeliekhez intézett levelében írja: „Ugyan úgy segít a Lélek a mi erőtlenségünkön. Mert amiért imádkoznunk kell,

A LÉLEK CSENDJE

Szolgálni küld az Úr

Jézus nyíltan megmondja tanítványainak, hogy így, hitetlenül és keményszívűen nem élhetik további életüket, mert így üres lesz lelkük, életük. Így nem töltik be Istentől kapott küldetésüket.

Jézus a tanítványi élet lezárása helyett megerősíti a tizenegy ember lelkében azt, hogy elhivatásuk van, eredeti tanítványi feladataikat folytatniuk kell. A tanítvány nem élhet a múltban, nem vonulhat ki a világból, nem menekülhet el a problémák elől, nem hagyhatja abba az örömet továbbadását, Isten országának építését, mert él az Úr. A tanítvány földi életének végéig tanítvány marad, még akkor is, amikor nem mindig ezt gondolja, érzi legfontosabbnak életében.

Pünkösdi a Lélek kitöltésének ünnepe és Isten földi Anyaszentegyházának születésnapja.



Jézus nekünk adta a Lelkét is, hogy tanítványságunkat megélhessük. A Szentlélek a mi vigasztalónk, a mi pártfogónk, a mi közbenjárónk, hogy elmehesünk minden emberhez, az örömhírrrel. Az első Pünkösdi óta már nem utasíthatjuk vissza a tanítványi szolgálatot, mert Isten mindent rendelkezésünkre bocsátott, még a Lelkét is nekünk adta, csak azért, hogy mi tanítványként éljünk.

Pünkösdi ünneplésünkben ne magunk körül forgolódjunk lelki életünkben, hanem Jézus körül, aki újra arra hív minket, hogy az üdvösséget adó örömhírt szóljuk és éljük meg mások felé. A mi élő Urunk Lelke által segít abban, hogy ne hagyjuk abba tanítványi szolgálatunkat. Isten Lelke által nem szakadtunk el és nem is fogunk a mi élő Urunktól, tanítványi hivatásunktól, Anyaszentegyházunktól.

Jézus minket ott akar szolgálni látni, ahol megkereszteltek minket a Szentháromság nevében, az üdvösség házában. Ne keress kifogásokat, kibúvókat a tanítványi szolgálat alól. Gyülekezeted az a tanítványi közösség, ahová Isten helyezett, hogy ott éld meg hitedet.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

nem tudjuk úgy kérni, ahogy kell, de maga a Lélek eszedik értünk kimondhatatlan fohászkodással.” (Rm 8,26) Egészen közel enged önmagához Isten a Szentlélek által. Erre vonatkozik az, hogy térdig ér a víz.

Aztán kicsit lejjebb megint megmérték ezt a patakot, és ott már derékig ért a víz. A derék az erőnek a jelképe a Bibliában. A mi szép magyar anyanyelvünk azt mondja: derekasan helytállt. Ez azt jelenti: volt ereje elvégezni azt, amit reá bíztak, azt derekasan megcsinálta. Itt arról van szó, hogy valaki azt az ígét, ami benne már elkezdte a munkáját, továbbadja másoknak. Tud erővel beszélni Jézusról, és ez mások számára is életet jelent. Péter apostol olyan erővel beszélt Jézusról pünkösdkor, mintha maga Jézus szólott volna, és sokaknak az élete megváltozott.

Itt tehát már nemcsak arról van szó, hogy rádöbbenek: rászorulok Isten megtisztító kegyelmére, nem is csak arról, hogy milyen nagy kiváltság, hogy kiönthetem a szívem a mindenség Urának, hanem arról van szó, hogy itt már Ő használni kezd engem. Az Ő megbízásában, az Ő küldetésében mondom az ígét másoknak, és ez úgy érkezik meg sokak szívéhez, mint amit Ő maga mondott. A hívők szívében Isten mentő szeretetét ébreszt mások iránt, személyválogatás nélkül. Van mondanivalóm, szeretem azokat, akik közé küld az én Uram, és tudom, rajtam keresztül Ő maga cselekszik.

Végül azt olvassuk, hogy egy bizonyos pont után már nem lehetett átgázolni a folyón. Olyan mély volt a víz, hogy már nem lehetett mást tenni, csak ráfeküdni és úszni. Isten Szentlelke ide akar eljuttatni mindnyájunkat, amikor egészen az Ő kegyelmére bízunk magunkat. Amikor engedem, hogy a kegyelem gazdag árja sodorjon oda, ahol Ő használni akar, addig, amíg Ő jónak látja. Amikor teljes bizalommal ráhagyatkozunk valaki Istenre. Amikor egészen átjárja az embert Isten szentsége, amikor mindent az élő víz, Isten igéje határoz meg, amikor minden a Lélek uralma alá kerül. Minden gondolatunk, minden szavunk, minden tettünk, amikor arra használhat Isten, amire Ő akarja.

Először bokáig, de az is nagy dolog, aztán térdig ér a víz – Istennel kapcsolatba kerülünk, aztán derékig – vesztek erőt, miután Szentlélek eljön reátok, és lesztek nekem tanúim – mondja Jézus az övéinek –, utána már csak úszni lehet – egészen rábízta magát az ember Isten kegyelmére.

Pünkösdi a Szentlélek kitöltésének az ünnepe. Ezt sokan körülöttünk ma már nem is tudják. Isten Szentlelke ma is gazdagon árad, ebbe a folyóba bele lehet lépni. Isten Lelke indítson minket, mi meg engedjük neki, és lépünk bele először csak bokáig, később egészen odáig, hogy egész lényünket átjárja Isten Szentlelke.

LELKÉSZÉRTEKEZLETI KONFERENCIA MAROSFŐN

A lelkipásztori közösség

Kétévenként tartja országos értekezletét a Romániai Országos Református Lelkészer-tekezlet Szövetség (RORLÉSZ). Az idei, április 16-17-én tartott konferencia különlegességét az jelentette, hogy nem egy templom falai között folyt az értekezlet munkálatai, hanem a marosfői Ezüst Fenyő Szálló konferenciatermében. Nem mindennapi látvány fogadta a kis település lakóit. Az ortodox püspökség erődítményszerű szűrőségéhez már csak hozzászoktak, de ennyi református lelkész egyszerre katolikus vidéken, ráadásul ortodox Nagysütörtökön és Nagypénteken, még a sokat látott gyergyói székelyek sem látták. A konferencia kifelé irányuló célja az volt, hogy megismertesse a kívülállókkal, hogy a református lelkipásztorok konferenciája, tudományos megalapozással miként járul hozzá Isten országa építéséhez.

Az értekezlet témája: *A lelkipásztori közösség címet viselte. A témaválasztást a RORLÉSZ honlapján (www.rorlesz.ro) megelőzte egy az elnökség által közzétett internetes felmérés, mely a lelkipásztori közösség statisztikai adatokban mérhető mutatóit volt hivatott összesíteni.*

A nyitó istentiszteleten Székely József RORLÉSZ-elnök, kolozsvár-alsóvárosi lelkipásztor szolgált a Rm 1,8-17 alapján. Kiemelt hangsúllyal bírt a „hálaadás, a mi hitünk híre és a hit megerősítése” kifejezések köré épített üzenet. Az értekezlet megnyitása rendjén az elnök köszöntötte a megjelenteket, és ismertette, hogy az értekezletre a Temesi Egyházmegye kivételével mindenfelől bejelentkeztek a lelkipásztorok, összesen 188-an.

Ezt követően Tamás Ernő szucsági lelkipásztor, pszichológus tartott előadást *A lelkipásztori közösség* címmel. Az előadás első felében „szakmai” azaz pszichológiai szempontok alapján tárgyalta a közösség fogalmát, majd biblikus megközelítésből fogalmazta meg a végszót. Szabó Mihály lelkipásztor a már említett internetes felmérés feldolgozott eredményét mutatta be az értekezletnek. Beke Boróka lelkipásztor irányításával került sor 13 csoportban arra a munkára, amely a fenti eredmények ismeretében választ keresett a lelkipásztori közösség akadályaira, és ajánlott ötleteket, megoldásokat ezek feloldására. A kiértékelő fórum moderátora dr. Kiss Jenő teológiai tanár volt. A csoportonként megfogalmazott akadályok és ötletek szemléltetőként az értekezlet egész idejére kifüggesztettek a konferenciaterembe.



Székely Józsefet Sógor Géza – képünkön jobbról a második – követi a Lelkészer-tekezlet Szövetség elnöki székében (Marton Melánia felvételei)



A marosfői Ezüst Fenyő Szálló konferenciatermében tartották a RORLÉSZ idei értekezletét

A marosfői református gyülekezet nevében Dézsi Zoltán köszöntötte a megjelenteket. Az esti áhitat alkalmával Farkas Antal Nagyvárad-velencei lelkipásztor hirdetett ígét az 1Kor 13 alapján, hangsúlyozva az „Úr ládaja körüli” szolgálat fontosságát.

A vacsorát követően az éjszakába nyúló beszélgetések színesítették a találkozás örömet. Volt olyan nem éppen fiatal lelkipásztor, aki a Teológia elvégzése után most találkozott először egykori évfolyamtársával.

A második napi reggeli áhitaton Tolnai Miklós szilágyfőkeresztúri lelkipásztor szolgált. Az üzenet a Jn 21,1-7 alapján a tanítványi közösség és a feltámadott Jézus találkozása kapcsán fogalmazódott meg.

Az elnöki jelentés rendjén Székely József beszámolt azokról a kül- és belföldi egyházi rendezvényekről, amelyek az elmúlt két évben részt vett, illetve megbízottja által képviseltette a RORLÉSZ-t. Kijelentette, hogy elnöki mandátuma elején nagy reményekkel és tervekkel fogott neki a munkának, amelyekből volt ami megvalósult, de van ami megoldásra vár. Bejelentette, hogy a két egymást követő négy éves megbízás után nem vállal újabb jelöltet az elnöki tisztre. Megköszönve mindazoknak, akik segítettek munkájában áldást kért az új elnökség szolgálatára.

A hozzászólásokat követően dr. Kiss Jenő, H. Meulink Korf, A.v. Rhjin: *Találkozás a harmadikkal. Bevezetés a kontextuális lelkigondozásba* című könyvének bemutatójára került sor.

A RORLÉSZ egyik fontos állomása az egyházkerületek püspökeinek a beszámolója, valamint az ezt követő kötetlen beszélgetés az egyházi élet sarkalatos kérdéseiről.

Dr. Pap Géza erdélyi püspök egyházi, közeleti ügyekre világított rá. Cáfolt egy internetes portálon megjelent hírt, mely a lelkészi fizetésekkel kapcsolatban pontatlanságot állított. A Kálvin Év kapcsán kérte, hogy gyülekezeti ünnepi megemlékezések rendjén méltóan adózzanak a nagy reformátor emlékének. Tájékoztatót adott a május 22-én Debrecenben tartandó Alkotmányozó Zsinat háttéréről, valamint ünnepi rendezvényekről. A lelkészi közösségről szólvá kijelentette, hogy „közöttünk harc van”. A megoldást abban látja, hogy mindenki fogadja el a számára kijelölt helyet.

Csúry István Királyhágómelléki helyettes püspök tolmácsolta Tökés László püspök kö-

szöntését. Kérte a lelkipásztorok hozzájárulását a közelgő európai parlamenti választások sikerességének érdekében, nevesen Tökés László támogatásának ügyében. Rámutatott, hogy sok esetben méltatlan vádakkal illetik a Királyhágómelléki Egyházkerületet, melyből sok konfliktus adódik. Hangsúlyozta, hogy világosabban kellene látni bizonyos ügyekben, a felmerülő nézetkülönbségek feloldása érdekében.

Említést tett az egyházkerületben működő Diakóniai és Missziói Alapítványról, a szórvány helyzetbe került gyülekezetekben felmerülő, a lelkészi megélhetéssel kapcsolatos tervekéről, a kül- és belföldi kapcsolatokról. Elmondta, hogy sikerült rendezni a Teológiával szembeni tartozást, megköszönve az Erdélyi kerületnek, valamint a Nyugdíjintézetnek ez ügyben nyújtott hathatós hozzájárulását.

Mindkét egyházkerületi előljáró hozzászólásában rámutatott, hogy hiányolják az eszerek jelenlétét az értekezletről, ugyanis csupán egy erdélyi esperes volt jelen a találkozáson.

A hozzászólások rendjén felmerült a lelkipásztori állások betöltése körül a kerületek közti „átjárhatóság” kérdése, valamint a lelkipásztori közösség belülről, az a magunkról alkotott kép. A RORLÉSZ határozott az ez évtől érvénybe lépő értekezleti díjról, amit havi 5,00 RON-ban állapított meg, azaz évi 60,00 RON összegben.

Az Alapszabály értelmében négyvenként kerül sor a tisztújításra. Az értekezlet utolsó napirendi pontja éppen ez volt. Székely József elnök Püsk Sándor Csaba lelkipásztor, királyhágómelléki értekezleti elnököt kérte fel a választás levezetésére, aki megköszönte Székely József elnök és Tukacs József titkár nyolc éves szolgálatát, Isten áldását kérve életükre, további szolgálatukra.

Az eddigi hagyomány szerint az Erdélyi Egyházkerület lelkészei közül elnököt, a Királyhágómelléki Kerületből pedig titkárt választottak. Az elnöki tisztségre 11 jelölés történt: Mezei Csaba, Oroszhegyi Attila, Sógor Géza, Geréb Dénes, Adorjáni László, Kozma Endre, Domahidi Béla, Beke Boróka, Róth Levente, Batizán Attila, dr. Kiss Jenő személyében. A jelölést csupán az első három vállalta. A szavazás eredménye: Sógor Géza 95, Mezei Csaba 23, és Oroszhegyi Attila 5 szavazat.

A titkári tisztségre Somfalvi Edit, Szatmári Elemér és Dobai Zoltán kapott jelölést. Utóbbi kettő visszalépett. Így négy tartózkodás mellett Somfalvi Edit választott meg.

Az értekezlet istentisztelettel és úrvacsorával ért véget. Az igehirdetési szolgálatot Berekméri Melinda Marosvásárhely-cserealjai lelkipásztor végezte az 1Kor 11,18-21; 30-33. alapján, kiemelve a Krisztussal és egymással való közösség megmutatkozását, az úrvacsorai közösségben megélt valóság szerint.

A konferencia, témáján túl rámutatott arra az időszere megállapításra, hogy egyre inkább atomizálódó társadalmunkban a református lelkipásztor összetartozására, összetartására, egymás elfogadására és megértésére, a szolidaritás kinyilvánítására éppen annyira szükség van, mint a mindennapi „kenyérre” Krisztus Egyházában. Soli Deo Gloria.

PÜSKÓ SÁNDOR CSABA lelkészer-tekezlet elnök

SASS KÁLMÁN (1904-1958)

Református testvér, köszöntelek... (1.)

Örömmel nyújtom feléd kezem, hiszen egy családhoz tartozunk, ami szeretett református egyházunk népes családjához. Ugye, Te is boldogan valdod magadat református keresztyénnek? Sajnos, sokan viselik ezt a szép nevet anélkül, hogy ez nekik örömet szerezne. Nem tudják, hogy milyen ajándék református keresztyénnek lenni! Abban a reményben nyújtom át e kis olvasmányt, hogy szívesen veszed és áldásodra válik ennek olvasása. Neked is szolgáljanak tükörül ezek a jellemrajzok, melyek egymástól nagyon is különböző reformátusok lelki arcát kívánják bemutatni. Mert nem vagyunk egyformák. (Természetesen, nem úgy tárom eléd e képeket, mintha csak mi reformátusok dicsekedhetnénk ezekkel. Minden felekezetben ott vannak e típusok ugyanúgy, mint nálunk, csak másképpen nevezik őket.) Bár azok volnánk, mégpedig a legkívánatosabb értelemben!

E röpirat szerzőjének – Sass Kálmán volt érmihályfalvi református lelkipásztor – az a forró imádsága, hogy valamennyi olvasója szívében támadjon fel az Isten előtt hordozott vágy: „Óh, vajha hívő református lehetnék!” Mert vannak:

Közönyös reformátusok

Keresztlevelük ugyan reformátusoknak vallja őket, de akármilyen szép legyen is a református nevezet, maga a név még nem ad életet. Ennek hiányát mutatja, hogy a közönyös reformátusokat nem nagyon, vagy egyáltalán nem érdeklí vallási hovatartozásuk. Bár vannak közöttük, akik hitbeli meggyőződés nélkül is szívesen hivatkoznak reformátuságukra, a közönyösök nagy részének azonban inkább teher, mint előjog az, hogy hozzáuk tartoznak. Sokan közülük szívesen letennék ezt a terhet, ha

SASS KÁLMÁN volt az egyetlen romániai magyar református lelkész, akit az '56-os magyar forradalmat és szabadságharcot követő években hite és nemzete iránti konok hűsége miatt kivégeztek. Egy kifejezetten karizmatikus, rendkívüli szervezői képességekkel megáldott, nagy teológiai tudással bíró, közmegebecsülésnek örvendő személyről van szó, aki kisebbségi sorba került nemzete megmaradása, sőt gyarapodása iránt erős elkötelezettséggel viseltetett. Romániában a mai napig nem rehabilitálták őt, tehát bűnösnek számít. A kivégzése óta eltelt ötven esztendő nemcsak az emlékezésre, hanem a református közvélemény figyelmének felkeltésére és az igazság mellett való állásfoglalásra készítet bennünket.

Péterffy György (Részlet a szerző *A Romániai Magyar Református Egyház mártírelkése című tanulmányából.*)



ez minden egyházi közösztől való megszabadulást jelenthetné számukra. A hívek közössége: templom, istentiszteletek nem érdeklik, tehát nem is vonzzák őket; imádság nélkül kelnek és fekszenek, legfeljebb még a gyermekkorban betanult naiv fohászaikat mondogatják el gépiesen. Nem ismerik az istenfélelem örömet. Nem élnek, csak léteznek. Bizony csak Isten képes megleve-níteni őket.

Nagy reformátusok

Hogy miért nagyok, maguk sem tudják. Talán mert – mint ők mondják – egy vilá-gért sem lennének hűtlének őseik hitéhez. Egyházunk élete talán annyiban érdekli őket, amennyiben érvényesülésre nyújt módot. Szívesen vállalnak egyházi hivatalt, ha ez külön megterheléssel nem jár; készséggel ülnek le a zöldasztal mellé, hogy beszéljének egyházuk ügyeibe. Hitük igazságaiba azonban nem kívánnak behatolni; Isten ígéje nem nélkülözhetetlen kincsük; nem olvassák, nem érdekli őket. Félnek az anyagi áldozattól; e jelenvaló világnak élnek; a maguk dicsőségét munkálják, de azért – ne merjed kétségbe vonni – ők még is nagy reformátusok.

„Vastagnyakú” reformátusok

Hitvallásuk tele van tagadással. Mivel-hogy „reformátusok”, nem hiszik ezt és nem hiszik azt. Csupa „nem hiszük!”-kel van tele szívük és szájuk. Mire végére érnek mondanivalóiknak, eszükbe sem jut, hogy valamit hinniük is kell. Úgy gondolják: aki református, az kevesebbet hisz, mint más. És ha – mint egyik püspökünk mondta – valaki olyan hitvallást kínálna, amit elfogadva, még kevesebbet kellene hinniük, az még jobb volna.

Nem! A református hit nem kevés hit, hanem több hit, mert csupán a hit területére utalja a lelket, melyen érdemeket szerezni nem lehet. A hívő pedig még a legkisebb dologban is állandóan Isten akarására néz, tehát sokat kell hinnie, hogy az élet sok feladatát az Ige szellemében, hűséggel tölthesse be. Ne vastagnyakú légy, hanem hívő! Állj ellen testnek, világnak és ördögnek, de lépésről-lépésre engedelmekdj Istennek! Légy hű mindhalálig, hogy tied lehessen az élet koronája!

Kiegyező reformátusok

Nem hívei a határozott kiállásnak. Ők nem akarják „tűlságbá vinni a vallásosságot”.

DSIDA JENŐ

Pünkösdi várakozás

*Kész a világ,
Feszült, ünnepi várás
Tereng felette.
Halotti csend. Csak néha néha
Sóhajt az Isten lelke.*

*Kimérve minden pálya
Megtöltve minden lélek-lámpa,
Ahol csak úr a lét...
De jaj, sötét van,
Mélységes iszonyú sötét!*

*A zordon tömeg-árnyék
Némán zokogva kering útjain,
S csak egyet tud és egyet érez...
...Most váratlanul vágyon megvonaglik
és felzúg Istenéhez:
Betelt az idő!
Sugarat, fényt, színt adj nekünk,
Mert epedünk!*

*Fényesség nélkül oly sivár az élet!
Nagy Alkotónk, oh mondd ki szent ígédet
Legyen világosság!...*

*És ismétlik mindig erősebben
A felviharzott étheren keresztül
És felharsan az egek harsonája
S a végtelennek zsolozsmája zendül
Zsibongva, zsongva...*

És nagy szavát az Úr – kimondja!

1924

„Utóvégre e földön vagyunk: egyezzzünk hát ki ötven percre Isten és a világ között: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek is, ami Istené...” Azt nem veszik észre, hogy ha meggyőződéssel is, de ebben az esetben rosszul idézik a bibliát. Az Úr Jézus nem a világgal való megalkuvásra tanít ebben az idézetben, hanem azt mondja, hogy az anyagiakat adjuk meg a „császár”-nak, (a földi hatalmasságot jelenti itt az Úr szava), miután a pénzen ott a császár képe, magunkat pedig adjuk Istennek, mivel mi rajtunk Isten képe van. A kiegyező lelke azonban úgy gondolják, hogy „elég a val-lásból egy kávéskanállal” és hallani sem akarnak arról, hogy Isten egész szívünket kéri, mivel Ő is egészen odaadta magát értünk az Úr Jézus Krisztusban. Aki kiegyezni vágyik Isten és a világ között, az kettősszívű emberré lesz, kiról azt mondja az Ige, hogy minden ő útjában állhatatlan (Jak 1,8). Nem képes Istennek szolgálni, mert míg e világgal ölelkezik, elveszti Istennel való összeköttetésének lehetőségét.

Református tanárkonferencia Székelyudvarhelyen

Az Országos Református Tanáregyesület (ORTE) 1902-ben alakult Magyarországon, majd 1990-ben újraalapították. Tagja lehet minden olyan református tanár vagy lelkész, akinek a református oktatásügyhöz köze van. Az egyesület a 2009-es konferenciáját április 16-19. között tartotta Székelyudvarhelyen, a Református Kollégiumban.

A tavaly tartott ORTE konferencián egy meghívás hangzott el **Tőkés Zsolt** székelyudvarhelyi kollégiumi igazgató részéről, amely az Országos Református Tanáregyesület számára felajánlotta azt a lehetőséget, hogy az egyesület 2009-ben Székelyudvarhelyen, a székely anyavárosban tanácskozzon. Akkor még nem lehetett sejteni, hogy egy világválság kellős közepén kell a konferenciát megszervezni. Ennek ellenére, a székelyudvarhelyi tanácskozára az eddigi létszámok kétszerese jelentkezett be és jött el annak dacára, hogy anyagilag mindenki óvatosabb, s az anyaországiaknak órák hosszát kellett utazniuk, több száz kilométert megtenniük, míg Székelyudvarhelyre eljutnak. Ezért érezzük, hogy a konferenciának jelzésértéke van, kifejezi azt, hogy a re-

formátus egyházi és nemzeti gondolkodás a jövődőt az egy testben képzeli el.

A Kálvin Ev adta a konferenciázás lelki tudományos keretét. Az alkalom lehetőséget biztosított a résztvevőknek, hogy saját hitbeli gyökereikre összpontosítva értsék meg jelenlegi helyzetüket és teendőjüket. **Bekő István** ismertette a Kálvin időszerűsége tanulmánykötettel kapcsolatos gondolatait. **Kálvin János hatása Erdélyben** címmel **Ósz Sándor Előd** tartott előadást. **Győri L. János Kálvin alakja a magyar irodalomban** című értekezését mutatta be. Az előadások között **Erdei József** szavalt verseket, olvastott fel irodalmi szövegeket. A tanácskozás



A székely anyaváros adott otthont az idei református tanárkonferenciának. Képünkön az esemény résztvevői

alkalmával tisztújításra is sor került. A jelenlévők megválasztották az ORTE új elnökségét. Győri L. János leköszönő elnök helyére a választmány **Korsós Bálintot** választotta a tanáregyesület elnökévé. A rendezvény utolsó napján a résztvevők Székelyföldre kirándultak.

Az arculatnélküli, szabados európai gondolkodásban jelzésértékű, hogy a magyar református tanárok a világ előtt felvállalják hitüket, s vallják, hogy az Istenbe vetett hit az egyetlen megtartó erő a válságos időben. Ugyanakkor a református tanárok konferenciája ahhoz is hozzájárul, hogy a tanárok újult erővel végezhesék tanári munkájukat, népnevelő tevékenységüket, amelyhez az élő Isten megtartó kegyelméből nyernek erőt.

A református tanárok konferenciája üzenet a társadalom rétegei számára, hogy hitüket és önazonosságukat vállalják fel, éljék meg reformátusságukat/keresztyénységüket, és munkálkodjanak a jelenben a jövő érdekében, amely munkára Isten adja gazdag áldását.

BEKŐ ISTVÁN lelkipásztor

Lelkészerterkezleti Elnökségi Tanács Aradon

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Lelkészerterkezleti Szövetsége éves Elnökségi Tanácsát április 1-jén tartotta az Arad-Belvárosi templomban. A Temesi Egyházmegeye kivételével jelen voltak az egyházmegeyei elnökök, vagy megbízottjaik, a kerületi elnök és titkár. A tanácskozást megtisztelte jelenlétével **Seres Géza** aradi esperes, aki köszöntötte is a megjelenteket.

Baracsi Levente házigazda, egyházmegeyei lelkészerterkezleti elnök az ApCsel 2,32 alapján tartott igei bevezetőt. **Püsk Sándor Csaba** egyházkerületi elnök az 1Kor 9,16/b igével köszöntötte a tanácskozást, megköszönve Baracsi Levente lelkipásztornak, hogy helyet biztosított a találkozóknak. Néhány fontosabb gondolat a tanácskozási pontokból és beszámolókból: Aradon a lelkészerterkezletek közösen tartatnak a presbiteri szövetséggel, a szomszédos Békés megeyei, valamint a Délvidéki presbiteri szövetség meghívottjaival.

Biharban megtartatnak a negyedéves lelkészerterkezletek, és a tagdíjak befizetésével sincs különösebb gond. **Farkas Antal** elnök bejelentette, hogy nem vállal újabb elnöki megbízatást.

Émelleken sok buktató volt a lelkészerterkezleti munka útjába gördítve, amelyek úgy tűnik megoldódtak. **Mátyás Árpád** lelkipásztor is bejelentette, hogy nem vállal újabb mandátumot. Nagy keserűséggel mondta el, hogy a lelkipásztori fizetések elosztásának ügyében kidolgozott tervüket nem sikerül egyházkerületi szinten elfogadtatni. Hiányolja, hogy a kerületi határidő naplóban

nincs megnevezve a Lelkészerterkezlet elérhetősége megyei és kerületi címjegyzékekkel.

A Nagykárolyi Egyházmegeyében elmarad az egyházmegeyei elnök jelentése a megyei közgyűlések alkalmával, mert nincs napirendre tűzve. Az elnök kevesli a lelkészerterkezlet tekintélyét, súlyát a lelkészeket érintő ügyekben. Javasolja, hogy legyenek szomszédos megeyék közti közös értekezletek, megeyei levelezőlista, valamint egyházkerületünkben is előadók lelkészerterkezleti témákban.

A Nagybányai Egyházmegeyében szó szerint családiás a negyedévi értekezletek hangulata, ugyanis jelen vannak a lelkészerterkezők is. A tagdíjak kapcsán behozható hátrány tapasztalható.

A Szatmári Egyházmegeyében rossz a hangulat, különösen a tapasztalható anyagi nehézségek miatt. Nagyon sok a kisgyülekezet, ahol a lelkészi fizetés felvétele valós gond. Közösségépítő hatása van a jól működő lelkész-kórusnak.

A Zilahyi Egyházmegeyében mindig igei bevezetővel kezdődnek a lelkészerterkezletek, amelyek mindig külön tartatnak a havi közigazgatási gyűlésektől. A lelkészi közösségekben tapasztalt nehézségek inkább a személyes sértődöttségekből adódnak. **Vicsai Ferenc** lelkipásztor sem vállal tovább elnöki megbízatást.

A Szilágysomlyói Egyházmegeyében elmaradnak a lelkészerterkezletek. Az ezzel kapcsolatos ügyek leginkább az adminisztrációs gyűlések szintjén maradnak. **Kádár György** lelkipásztor nem vállal tovább elnöki megbízatást.

Püsk Sándor Csaba elnök vázolja a közzelgő lelkészerterkezleti eseményeket. Egyházmegeyei tisztújítások lesznek szeptember 1-jéig; szeptember 24-én Nagyváradon kerületi értekezletre és tisztújításra kerül sor.

Az elnök a lelkészerterkezleti szolgálat hatékonysága érdekében javasolja, hogy megeyénként kapjon hangsúlyt a nyugdíjas lelkipásztorokra való odafigyelés. A lelkipásztori közösség építése érdekében az egymással való törődés szükségessége, az egymáshoz való tartozás, a szolidaritás érzésének erősítése legyen témája az egyházmegeyei értekezleteknek. Kéri az egyházmegeyei elnököket, hogy a lelkészerterkezlettel kapcsolatos nehézségeket, akadályokat bizalommal tárják fel megoldás végett. Kéri, hogy a tagdíjak, valamint a meghirdetett segélyezések ügyében mindenki mutasson példaadó komolyságot és egyszerűséget. A lelkészerterkezletek ne „tudódjanak le” a közigazgatási gyűlésekkel. A lelkipásztori fizetések különbözőségének megeyénként tapasztalt eltérése miatt a Lelkészerterkezleti Szövetség javaslattal él az Igazgatótanács felé, kérve a lelkipásztori fizetések méltányos és megnyugtató rendezését általános érvénnyel az egész Egyházkerületben. Felhívja a megeyei elnökök figyelmét a külföldi tanulmányi ösztöndíjak lehetőségére, valamint a pályázatok kihasználására.

A tanácskozás közös ebédrel ért véget az aradi Jelen Házban, melyet ezúton is köszönünk Baracsi Levente elnök úrnak és kedves feleségének.

PÜSK SÁNDOR CSABA lelkészerterkezleti elnök

Felső-hegyközi presbiteri konferencia

Szokásos évi konferenciájukat tartották a kistrégyi gyülekezeteinek presbitériumai április 25-én a Siteri református templomban és a helyi kultúrotthonban. A Felső-hegyközkhöz tartozó Hegyközsáldobágy, Hegyközpályi, Hegyközújlak, Hegyközcsatár és Siter presbitériumai immár tizenegyedik éve rendszeresen találkoznak a tavasz beköszönésével, minden évben más-más helyszínen.

A találkozó **Miklő Ferenc** esperes Jn 21,1-6 alapján tartott ígéhirdetésével kezdődött. Ezt követően a házigazda **Gavrucza Nagy Emese** köszöntötte a vendégeket, illetve röviden elmondta a templom történetét. A feltárási munkálatok során előkerült egy régi templom alaprajza, amelyet most tanulmányoznak a szakemberek.

Dr. Zabán Bálint Nagyvárad-velencei segédlelkész diavetítéssel egybekötött előadásában a presbiteri szolgálat bibliai megalapozottságáról szolt, ó- és újszövetségi tekintéssel.

A presbiteri konferencia második részét a felújított önkormányzati kultúrotthonban folytatták a résztvevők, ahol a megjelent egyházközösségek lelkipásztorai, főgondnoki, gondnoki az elmúlt esztendő sikereiről, kudarcairól számoltak be. Elsőnek **Szilágyi**

Péter, a Bihari Egyházmegye főgondnoka és Presbiteri Szövetségének elnöke szolt a jelenlévőkhez, felidézte a presbiterek kötelezettségeit. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy az elmúlt 20 évben a presbiteri munka elanyagiasodott. A presbitériumok az elkobzott egyházi javak visszaszerzésével vannak elfoglalva, nem jut elég idő a lelkigondozásra. Figyeljünk oda a presbiteri bibliorák rendszeres megtartására, hiszen az a lélek tápláléka, amelyből erőnk merítjük – mondta **Szilágyi**.



Szilágyi Péter egyházmegyei főgondnok és presbiteri elnök a presbiteri szolgálat lelki oldalát hangsúlyozta

TÓTH ZSIGMOND

Gyulai presbiterkonferencia partiumi vendégekkel

A Magyar Református Presbiteri Szövetség Békés Megyei Területi Szervezete az idei év első félévének megyei konferenciáját március 21-én rendezte Gyulán. A várakozást és igényt jelezte, hogy az utóbbi évek legnagyobb létszáma, közel 150 résztvevő töltötte meg a gyülekezeti termet. Örömrökre szolgált, hogy a tavalyi évben aláírt szándéknyilatkozatok tartalmának megfelelően két határon túli testvérszervezetünk is képviseltette magát.

Az Érmelléki Egyházmegye képviselőiben **Gellért Gyula** esperes köszöntését hallgathattuk meg, az Aradi Egyházmegye üdvözlését pedig **Czinczér Attila** egyházmegyei főgondnok, **Molnár Csaba**, az Arad-belvárosi gyülekezet főgondnoka és **Szilágyi Gyula**, a presbiteri szövetség titkára hozta el.

Mivel 2009-ben elkezdődött a Kálvin Emlékévek sorozata, a konferencia témáit is ennek jegyében állítottuk össze. Az eddigi gyakorlattól eltérően ebben az évben a nyitó áhitat szolgálatára „világi” szolgálattevőket kértünk fel. Ennek keretében **dr. Judák Endre** gödöllői presbiter bizonyágtétele hangzott el, aki a PSZ országos elnökségének tagja, a Presbiterképzési Bizottság vezetője, s akinek szerkesztésében jelennek meg a nagyon értékes Presbiteri Füzetek. Az áhitat alapigéje a Jn 5,17-32 volt. A magyarázat során a presbiterek felelősségét hangsúlyozta: egy lélek se vesszen el azok közül,

akik ránk bízattak. Arra kell törekednünk, hogy Jézust annak lássuk, aki valójában. Ez csak annak nehéz, aki nem él Jézussal.

Az első előadást **dr. Fodor Ferenc** Nagykovácsalmszegi lelkipásztor tartotta „Solus Christus” – Kálvin János az üdvbizonyosságról címmel. Az üdvösséget, az örök életet egyedül Jézus Krisztus szerezte meg számunkra, ezért nincsenek „és”-ek, nincs szükség közbenjáróra. Arra biztatott, hogy ne szégyelljük kételyeinket, bizonytalanságainkat. Tanulmányozzuk a Szentírást, imádkozzunk, kérdezzük lelkipásztorunkat és éljünk a közösség lehetőségeivel. Vágyakozunk arra, hogy Jézus egyre teljesebben kijelentse magát nekünk, betöltse életünket.

A második előadást **dr. Fekete Károly** a Debreceni Hittudományi Egyetem professzora tartotta a magyar református kegyesség és hitvilág jellegzetességeiről. A tartalmas előadásban kritikusan beszélt hitvilágunk torzulásának jelenségeiről: az ígéhirdetés, a sákramentumok kiszolgáltatásának válságjeléről, a hierarchizálódásról, a szűk körre szorítkozás problémájáról és az egyetemes papság elvének hiányos teljesüléséről. Hangsúlyozta, hogy az értelmet kereső hit korszakát éljük és nagy szükség lenne a protestáns egységre. Istentiszteleti rendünkben meg kell állítani a spirituális „kiszikkadást”, az egyszerűség nem jelenthet igénytelenséget. Helyet kell adni a református hit megélésének és fontos, hogy a bűn-

A résztvevők beszámolóiból kiderült, hogy szinte mindenütt, talán Hegyközújlak kivételével, igen alacsony a hétvégi valóságára járó gyerekek száma. A gyülekezetek létszáma évről évre apad, kivétel Hegyközcsatár és Hegyközújlak, ahol az elmúlt esztendőben gyarapodás volt. Aggasztóan csökken a templomlátogatás aránya is. Az éves statisztikák szerint a gyülekezeti tagok 12-18 százaléka jár rendszeresen templomba.

Sokan panaszkodtak az egyházközösség anyagi gondjaira, vannak olyan gyülekezeti tagok akik évekre visszamenőleg elmaradtak az egyházfenntartói járulékok befizetésével, így akadoznak az állam illetve a központi járulékok befizetése is. Vannak egyházközösségek, ahol viszont a jó gazdálkodás eredményeként templom és torony külső-belső javítását eszközölték, parókiát javítottak, a sok negatívum mellett ezek viszont pozitív eredmények.

A beszámolókat baráti hangulatú beszélgetés követte: ismerkedés, véleménycsere, majd a házigazdák szeretetvendégséggel kedveskedtek a megjelenteknek. Búcsúzóul, emlék gyanánt Gyurkovics Éva IX. osztályos tanuló tusrájának egy-egy példányát vehették át a találkozó résztvevői.

ismeretre juttatás ne szorítsa háttérbe a feloldozás igényét, a kegyelem, a bűnbocsánat meghirdetését.

Az utolsó előadásban dr. Judák Endre fontos gyakorlati tanácsokkal látta el a résztvevőket, melynek témája a népegyházból a hitvalló egyházba való átváltozás szükségessége volt. Az Észak-Pesti Egyházmegye képzési rendszerét mutatta be, ahol hangsúlyos szerepet kap a bibliaismeret mellett a gyülekezetépítés és a presbiterek személyes bizonyágtételének gyakorlása. Az alkalom imaközösséggel zárult, amely után az izletes ebéd fogyasztása közben folytatódott a testvéri beszélgetések. Hálásan köszönjük a gyulai gyülekezet gondoskodását és vendégszeretetét.

DR. TÓTH JÁNOS

REMÉNYIK SÁNDOR

Pünkösdi szomorúság

A Lélek ünnepén

A Lelket lesem én.

A Lelket, amely több, mint költemény.

A Lelket, amely sosem volt enyém.

A Lelket, amely sosem lesz enyém.

A Lélek ünnepén

Szomorún zendül egyetlen ígém:

„Hogy születhetik újjá, aki vén?”...

„Szájatokba rágtam eddig a szót”

Ünnepi felsereglésünk az egyik legnagyobb tekintélyű kortárs magyar íróknak szól. Kányádi Sándor egyszemélyben költő és tanú, korának minden szempontból hiteles krónikása és elszánt küzdőtárs, a szociálisan még elkötelezett avantgarde líra nagy hatású képviselője és tetőtől talpig európai polgár, akinek tipikusan kelet-közép-európai művész-sors adatott. Azon magyar költők egyike, aki joggal mondhatta/mondhatja Pilinszky Jánosnál: „beleborzongok, ha arra gondolok, hogy kikkel zabáltatom a szívverésemet”. Versei – szinte kánonszerűen – történelmi mediációkká kerekednek, amelyekből közérthetően kicseng a nemzeti-nemzetiségi felelősségvállalás. „Fájdalmas költői rapszodiáiban és siratóiban mindig a történelem ártatlan áldozatainak közösségi méltósága mellett tesz tanúvallomást” (Pomogáts Béla).

Nem véletlen, sőt: kiáltképpen sorsszerűnek tekinthető, hogy a „romániai szürkület” utolsó évtizedének legelején, jelesül 1982-ben születnek meg a „vannak vidékek”-sorozat bravúros darabjai. E versek üzeneti spektruma igen széles, az erdélyi lelket legmélyéig megérintő vizaszadástól, a sorsközösség érzését tápláló szolidaritáson át, egészen a diktatúra „költői leleplezéséig” terjed. „Vannak vidékek viselem/ akár a bőrt a testemen/ meggyötörtten is gyönyörű / tájak...” – írja az Előhang-ban, ám a két esztendővel később, 1984-ben megszülető, a Prédikátor könyve című verse olvasán még ma is lüdbörözik a tisztességes ember egész testfelülete: „kiszolgáltatottnak lenni mit jelent / kérdezte a kisebbik fiam vacsora / közben a torkomon akadt a falat / riadtan nézhettem rá mert a tizen- / harmadik évében járó kisfiú szinte / bocsánatkérően kez-

dette magyarázni, hogy / az utcán egy néni meg egy bácsi a /bácsi káromkodott... / még azt is mondta üvöltötte a bácsi, hogy a / végén minket is mint a zsidókat...”

Az Indián ének utolsó strófája előrevetíti a megítéltetés idejének közeledtét, ily módon a történelmi képes dolgok évezredekre visszatekintő – és tegyük hozzá: máiglan érvényes – történelmi-tapasztalati summája: „vannak vidékek” / ahol a népek / csöndben az ágak / jelekkel élnek / beszélni félnek / viharra várnak”.

Képzelnék most magunkat megszokott íróasztalunk mögé. Köröttünk a szürkület már-már erőt vesz mindenben, legutoljára pedig az előttünk üresen fehérlő papírlapon. És akkor valahonnan előtérbe Ő, a költő, szája szélén hamisítatlan kányádi mosollyal. Csöndesen megáll mellettnk, majd – mintha csak bocsánatot kérne – zakója zsebéből komótosan leszámolja élénk végidőkre megőrzött hamuba sült pogácsáit. Aztán sarkon fordul, s mert „mondani kell”, elmenőben is mondja, csak mondja a magáét: „szájatokba rágtam eddig a szót / mint a csecsemőknek karonülőknék / szokták a legelső még anyatej-ízű / falatokat régebben az édesanyák / fölserdültek mostantól már...”

Alakja eltűnik előlünk, de a távolból még halljuk szavát: „szeresetek azért van szívotek / s kezdjétek megszokni hogy az életre / semmilyen nyelven sem rimel a halál / most elrepül a holdat-tojó madár / költeni fészkére száll” (N. Stănescu búcsúja).

BARABÁS ZOLTÁN

(Elhangzott április 20-án a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeumban.)

ISTEN ÉS A TUDÓSOK (5.)

Darwin és a darwinizmus

„Ítéletem gyakran ingadozik, de az ingadozás legszélsőbb állapotában sem váltam soha ateistává abban az értelemben, hogy Isten létét tagadtam volna.”

Charles Darwin

A tudományos világ az angol természettudós születésének bicentenáriuma után van, és fanatikus rajongói olyan nimbuszt fonnak köréje, ami miatt – ha élne – ő saját maga tiltakozna a legjobban.

Darwin öt esztendő alatt, 1831-től bejárta Patagóniát, Tüzföldet, Chilét, a Galapagos szigetcsoporthoz stb., s útjain óriási anyagot gyűjtött össze. Kutatásainak tapasztalatát az 1845-ben kiadott Útinaplójában tette közzé, mely evolucionista tételeinek bázisát adja.

Korszakalkotó művét, a Fajok eredetét 1859-ben, tehát másfél száz évvel ezelőtt adták ki. Ebbe „belegyúrta” Lyll és Lamarck eszmenetét, valamint Alexander Humboldt Kosmos-át, mely mű 1845-ban jelent meg.

Rendszere szerint az egysejtűtől az emberig egy egyenes fejlődési láncon át vezetett az út és ezen az evolúciós létrán a túlélésre alkalmasabb haladt felfelé. Az erősebb az utódokra „testálta” örökségileg, genetikailag az életrevalóságot.

Darwin szerint az ember közvetlen elődje az emberszabású majom volt, a Pithecanthropus erectus, amiből aztán kiformálódott a teremtséskorona, az értelemmel bíró ember. Néhány koponyacsont, lábszárcsont-szálla, s más „mütyür” volt a nagyon sekélyes „bizo-

nyíték” téziseire, amiket amúgy halála előtt jósz szerint nagy részben meg is tagadott.

Az angol mester nagy tisztelője, a német tudós Ernst Haeckel is megírta a „gurut”, de N. Hubut Nilson svéd tudós egyenesen megcáfolta: „Darwin az egysejtű organizmustól az emberig tartó fejlődést három tényezőben vélte megtalálni: az evolúcióban, az öröklésben és a létért való küzdelemben. A gyenge pont: hogyan keletkeznek egyáltalán a variációk? Hogyan lehetséges új variációk fellépése?”

Haeckel még azon „bóklászott”, hogyan keletkezett az őrszervelet, a svéd pedig azon morfondírozott, hogyan is lesz a majomból ember, hiszen a majom az ember, az ember pedig ember, s nem váltanak az egyik formátumból a másikba. (Az embernek azért könnyebb alkalmanként majommá válnia!)

1891-ben találták meg (Eugen Dubois holland kutató) Közép Jáván a missing link-et, az ősember koponyatöredékét, két zápfogát és egy kőkemény combcsontot. Hurráztak és hurráznak az evolucionisták, pedig az egész felépítmény „kamunak” tűnik. Megnyugtatóbb és igazabb az, hogy minden lény Isten teremtménye, mi emberek pedig az Úr hasonlatosságára formáltattunk.

Darwin sem tagadta Isten létét, így bizonyára ő is távolabbi rokonának tekintette a majmokat Ádámnál és Évánál.

BOROS J. ATTILA

FIRKA



Harapós sziv

Adorjáni László rajza

TOLLVONÁS

Összenő, ami összetartozik

Helyreáll az élet rendje – a Trianon következtében az utóáramokban létrejött magyar református egyházak májusban Debrecenben ismét egyesülnek. Közös alkotmány elfogadásával létrejön az egységes Magyar Református Egyház. De miért fontos ez?

Először is, mert jót tesz a december ötödikkéssel, egyebekkel sújtott lelkeknek. A létezését 1567-től származtató magyar reformátusság a világ egyetlen olyan kálvinista/presbiteriánus egyházát alkotja, amely dogmatikai-hitelvi, vagy személyi okokból soha sem szakadt szét. Egységét kizárólag politikai döntések kezdték ki az elmúlt évszázadban (távoli kontinenseken pedig a kivándorlás következtében jöttek létre gyülekezetei). Ennek a helyzetnek a felemáságát mindenki érezhette, aki akár egyszer is énekelte a zsoltárt a kolozsvári Farkas utcában, táborozott felvidéki hittestvéreivel, vagy segített kárpátaljai gyülekezetekben. A nyelv, a liturgia, a nemzeti önazonosság, még az istentiszteleten énekelte dicséretnek egy része is azonos. Minden abba az irányba mutatott, hogy előbb-utóbb véget kell vetni a széttagoltságnak.

Másodszor azért, mert így könnyebb lesz a kapcsolattartás, a határokon átvelő munka a diakóniában, az oktatásban, mindenben. A magyar reformátusság már így is Közép-Európa egyik legjelentősebb protestáns közössége, s a magyarországi része egyike a világ legnépesebb kálvinista/presbiteriánus egyházainak. Az egyesülést követően még könnyebb lesz a nemzetközi protestáns és ökumenikai fórumokon felhívni a figyelmet a kárpát-medencei reformátusok különleges helyzetére.

Harmadszor azért, mert hozzájárulhat a magyar reformátusság hitbéli megújulásához. Meg erősödve szólhat fiatalokhoz, esetekhez, politikai döntéshozókhoz. „Az egyesülés nem öncél, hanem eszköze az evangélium hitelesebb hirdetésének” – fogalmaz a régi-új Magyar Református Egyház alkotmánytervezetét előkészítő pápai tanácskozás zárónyilatkozata.

Az új alkotmányt és ezzel a Magyar Református Egyház létrejöttét május 22-én hirdetik ki a debreceni nagytemplom előtt.



ABLONCZY BÁLINT

(A szerző újságíró, a Heti Válasz munkatársa.)

SZILÁGYPERECSEN: PÁLYÁZAT KÁN-TORI ÁLLÁSRA. A Szilágyosomlyói Egyházmegyébe (Királyhágómelléki Református Egyházkerület) kebelezett Szilágyperczeni Református Egyházközség pályázatot hirdet a nyugdíjazással megüresedett kántori állásra. Legalább egyházmegyei oklevéllel rendelkező kántorok jelentkezését várjuk, a kánonban előírt munkakör betöltésére. Egyházközség (1720 tag) megegyezés szerinti fizetési besorolást, felújított szolgálati lakást, valamint stóladíjat is biztosít. Jelentkezni lehet írásban, önéletrajzzal **június 30-ig** a következő címen: Parohia Reformata Pericei, nr. 416, 457265, jud. Sălaj. Más elérhetőség: tel.: 0260.672-740, maroktel: 0740.643-460, e-mail: nagytybalint@yahoo.com.

SZENT LÁSZLÓ-NAPI KÓRUSTALÁLKOZÓ TORDASZENTLÁSZLÓN. A rendezvényt Apáczai Csere János halálának 350., valamint Kazinczy Ferenc születésének 250. évfordulója tiszteletére szervezi az RMDSZ és az EMKE Tordaszentlászlói Választmány, Tordaszentlászló Református Egyházközsége és Önkormányzata és a Thamó Gyula Közművelődési Egyesület. A kórusok részvételi szándékát **május 25-ig** írásban kell bejelenteni a következő címre: Szőke Zoltán ny. lp., Ro-407505 Sävädísla–Tordaszentlászló, str. Szőlő utca 144. sz., jud. Cluj-Kolozs megye. Telefon: 0040-264-374120.

A jelentkezési lapon kéri pontosan közölni a kórus teljes nevét, német, létszámát, elérhetőségét, a karnagy nevét és a kórus műsorát; a szerző nevét, a kórusművek cí-

mét (a kórusok számára fenntartott szereplési idő nem haladhatja meg a 10-15 percet). Akik először vesznek részt a találkozón, jelentkezési lapjukhoz mellékeljék kórusok összefoglaló történetét is.

A közös éneklésre kijelölt kórusművek: 1. Erkel Ferenc – Bárdos Lajos: Szózat; 2. Náray-Mentes Mihály – Bárdos Lajos: A magyar szentek himnusza.

A találkozóra **június 27-én** kerül sor. A távolabbról, külhonból érkezőket, akik egy vagy több napot szeretnének a vidéken tölteni, a faluturizmus keretében, fizetővendégként tudják fogadni. Ilyen irányú igényeket május 25-ig a következő címre lehet postázni: Boldizsár Zeyk Imre, Ro-407505 Sävädísla-Tordaszentlászló, str. Nagy utca 379., telefon-fax: 0040-264-374-001, villám-postacím: boldizsarzeyk@yahoo.com.

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓ MEZŐTÚRON. Zsúfolt programnak nézett elebe **Fábián Tibor**, Harangszó főszerkesztője, az őt elkísérő **Kupán Árpád** történész, valamint a Hegyközsatári Református Egyházközség Nőszövetségének elnöke és alulírott presbiterre április 20-án hétfőn. Útjuk a Mezőtúri Református Egyházközség Idősek Otthonába vezetett, ahol kora délután író-olvasó találkozóra került sor. Az ott lakóknak bemutatták egyházkerületünk gyülekezeti lapját, mely az esemény szervezőjének, **Váradiné Sipos Judit** diakónusnak köszönhetően már nem volt ismeretlen az otthon lakói számára.



Kupán Árpád történész (középen) egy 9 évvel ezelőtti esemény részleteit ismertette a mezőtúri idősek otthonában

A fórumot megelőzően **Kupán Árpád** egy 90 évvel ezelőtti eseményről tartott előadást, mely során a román hadsereg megszállta Nagyváradot. A rendezvény könyvbemutatóval és dedikálással ért véget, melynek során a főszerkesztő *Szósólója szépek, igaznak* című Wass Albertről szóló kötetét ismertette, majd az otthon lakóival ismerkedtek a nagyváradai vendégek.

Ezt követően a mezőtúri Nemzeti Számloda dísztermében, az Ausztriában élő **Horváth Piroska** és a mezőtúri **Puskásné Kormányos Ildikó** amatőr festőművészek kiállítását csodálhatta meg az a több mint hetven érdeklődő, akik eljöttek a könyv immár ötödik helyszínen történő bemutatására. A kötet méltatása előtt, a mezőtúri szervezetek összefogásának köszönhetően egy csodálatos verses-zenés, Wass Albert műveiből merítő műsoros estnek lehettünk szem- és fültanúi. A rendezvény itt is dedikálással zárult.

TÓTH ZSIGMOND

Magyarországon élő erdélyiek találkozója

Tőkés László püspök, EP-képviselő április 26-án az Erdélyi Gyülekezet szervezésében sorra kerülő Magyarországon élő erdélyiek találkozójának a meghívottja volt. Az egész napos rendezvény keretén belül került sor **Pécsi L. Dániel** jelképtervező művész több évtizedes munkásságát felölelő kiállítás megnyitására, valamint az Erdélyi Gyülekezet címerének a felavatására.

Tőkés László beszédében a művész elkötelezett nemzeti dimenzióban való alkotó kedvét és munkálkodását, erős keresztény kötődését, a Református Világtalálkozókon nyújtott arculattervezői munkájának színvonalát méltatta, továbbá kiemelte, hogy a kiállítás anyaga a heraldikai értékein túl „a kárpát-medencei magyarság jelkép-térképét képezi”.

A kiállítás megnyitóját több jeles közéleti és kulturális személyiség tisztelte meg: **Németh Zsolt**, a Magyar Országgyűlés Külügyi és Határon Túli Magyarok Bizottságának elnöke, **Dr. Fekete György** akadémikus, **Kobzos Kiss Tamás** énekmondó, **Kuncz**



Tőkés László püspök több száz Magyarországon élő erdélyi előtt hirdette Isten Igéjét a rendezvényzáró istentiszteleten

László operaénekes, Laczó András énekművész, **Sztankovits Béla** gitárművész, **Pethes Csaba** színművész, **Szabó András** előadóművész, valamint az **Óbudai Népzenei Iskola** tanárai és növendékei.

A rendezvényzáró istentiszteleten Tőkés László püspök több száz Magyarországon élő erdélyi előtt hirdette Isten Igéjét a bibliai „Tékozló fiú” története alapján. „Húsvét utáni” összefüggésekben vizsgálta és jellemezte a „meghalt és elveszett” ember és nemzet jelenlegi állapotát. A húsvét utáni reményteli, bizakodó, kilátástalan helyzetekben is újrakezdeni akaró ember és nemzet egyedüli reménysége a meghalt és feltámadott Megváltó kegyelmében keresendő – hangsúlyozta az erdélyi magyarok európai képviselője.



Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,20 lej.

Felelős szerkesztő: Fábián Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Arday Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Kúlmunkatársak: Antal Attila, Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Orbán Levente, Tóth Zsigmond.

Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr. 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067.

E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com

A terjesztés a lelkes hívatatokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.